

Nr. 24.792/16.01.2019

APROB.
Secretar de Stat,
Irina Elisabeta KOVÁCS

REGULAMENT SPECIFIC
de organizare și desfășurare a
OLIMPIADEI UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
-competiție transdisciplinară pentru elevii din mediul rural (școli gimnaziale)-

Capitolul I Cadrul general

Art.1. (1) Conceptul care stă la baza olimpiadei UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ are la bază Anexa la Propunerea de recomandare a Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, document al Comisiei Europene, Bruxelles, 17.1.2018.

(2) Competiția sprijină dezvoltarea la elevi a celor trei competențe care vizează dezvoltarea universului cognitiv al elevului din perspectiva competențelor transversale dezvoltate la disciplina limba și literatura română: competențe de *alfabetizare*, competențe *lingvistice* și competențe de *sensibilizare și expresie culturală*.

(3) Prezentul regulament cuprinde cadrul de organizare și desfășurare al olimpiadei naționale **UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ**, destinată elevilor din școlile gimnaziale din mediul rural - școli cu predare în limba română și școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale - și are ca obiectiv asigurarea egalității de șanse la nivelul activității de excelență.

(4) Organizarea și desfășurarea etapelor olimpiadei respectă prevederile **Ordinului nr. 3015/08.01.2019** pentru modificarea și completarea *anexei nr. 1 a Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, cu modificările și completările ulterioare*.

(5) Totodată, competiția își propune să valorifice, în spiritul egalității de șanse, competența pedagogică și științifică a profesorilor din mediul rural de limba și literatura română și de alte discipline, oferindu-le șansa de afirmare profesională, prin valorificarea componentei de excelență în predare-învățare-evaluare.

Art. 2. (1) Olimpiada stimulează elevii capabili de performanțe înalte din clasele gimnaziale din mediul rural, prin dezvoltarea pasiunii pentru cunoaștere, prin lectură și prin valorificarea creativității.

(2) Rolul olimpiadei este de a contribui la dezvoltarea competențelor dobândite de elevii de gimnaziu capabili de performanțe înalte la limba și literatura română și la celelalte discipline de studiu, centrate pe următoarele acțiuni specifice învățării eficiente: *identificarea, prelucrarea, utilizarea, exprimarea (ilustrarea, exemplificarea, transpunerea), analizarea/ sintetizarea, evaluarea/ aprecierea/ interpretarea/ modelarea*.

(3) Competiția își propune să integreze cunoștințele din diferite domenii, dobândite de către elevi prin lectură conștientă și dirijată și să evalueze nivelul de înțelegere a mesajului din textele ficționale

și nonficionale, din diferite stiluri funcționale, prin valorificarea componentei literar-nonliterar din programa școlară.

(4) În județele în care există școli cu predare în limbile minorităților naționale, olimpiada are două secțiuni: *pentru școli cu predare în limba română și pentru școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale.*

(5) Județele respective pot trimite la etapa națională două echipaje, care vor elabora, în cadrul fiecărei echipe, două portofolii distincte.

Art. 3. (1) Olimpiada are următoarele etape: pe comună, județeană și națională.

(2) La etapele pe comună și județeană, elevii din clasele gimnaziale vor susține, individual, o probă scrisă de 2 ore.

(3) La etapa națională, echipajele vor susține două probe:

a. prezentarea unui portofoliu;

b. susținerea unei probe scrise, elaborate colectiv, cu durata de 2 ore.

(4) Scopul acestui tip mixt de evaluare este să asigure punerea în valoare a culturii generale a elevilor, a competențelor de comunicare în limba română și a competențelor culturale, interculturale și de interrelaționare, cu scopul deschiderii universului cognitiv individual și pentru inserția adecvată în mediul sociocultural.

Capitolul II. Programa și structura subiectelor

Art. 4. (1) Programa olimpiadei respectă curriculumul extins pentru clasele gimnaziale. Sunt recomandate exerciții de logică a comunicării, de perspicacitate, rezolvarea de probleme cotidiene, studii de caz etc., care să implice valorificarea elementelor de cultură generală, prin coroborarea informațiilor pe care elevii le dețin prin parcurgerea programelor școlare la toate disciplinele de studiu, dar și din lecturile particulare.

(2) Subiectele pentru etapa națională evaluează deopotrivă competențele de comunicare orală și scrisă la limba română ale elevilor și elementele de cultură generală specifice gimnaziului cu respectarea programelor școlare și a particularităților de vârstă și de mediu geografic, etnografic, cultural de proveniență ale concurenților.

(3) În elaborarea răspunsurilor, concurenții vor apela atât la conținuturile specifice disciplinei limba și literatura română, cât și la cele specifice celorlalte discipline de studiu, abordate în raport de complementaritate, din perspective lecturii (*literacy*), ca activitate specifică pentru dezvoltarea universului cognitiv.

Art. 5 (1) Structura subiectelor din anexa la prezentul este comună pentru ambele secțiuni ale concursului: *școli cu predare în limba română și școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale.*

(2) Evaluarea la etapa națională constă în două probe, conform precizărilor Art. 3, alin. (3) din prezentul regulament, după cum urmează:

a. **Proba de evaluare a unui portofoliu**, cu respectarea recomandărilor din anexa la prezentul regulament specific;

b. **Proba scrisă** constă în rezolvarea, **în echipă**, unui subiect a cărui structură se află în Anexa la prezentul regulament specific.

(3) Subiectele pentru proba scrisă la etapele județeană și națională sunt elaborate de membrii grupului de lucru, sub coordonarea inspectorului general din MEN, în colaborare cu expertul de la CNEE, în preziua fiecărei etape a competiției.

(4) La etapa județeană, lucrările vor fi elaborate individual, iar la etapa națională, vor fi elaborate prin consultare, în cadrul echipei, răspunsurile fiind transcrise de către un raportor desemnat dintre elevii care alcătuiesc echipajul.

(5) La etapa națională, în fiecare sală de concurs, vor fi repartizate câte 4 echipaje.

Capitolul III. Organizarea și desfășurarea olimpiadei:

Art. 6. În funcție de specificul fiecărui județ și conform prevederilor **Ordinului nr. 3015/08.01.2019** pentru modificarea și completarea *anexei nr. 1 a Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și*

desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care numărul de unități de învățământ/elevi care pot participa este mic, inspectoratele școlare pot decide să nu organizeze etapele pe școală și/sau locală ale unei olimpiade naționale, organizând direct etapa județeană.

Art. 7 (1) Conform prevederilor **Ordinului nr. 3015/08.01.2019** pentru modificarea și completarea anexei nr. 1 a Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, cu modificările și completările ulterioare, responsabilitatea organizării și desfășurării olimpiadelor, în funcție de etapa de desfășurare, revine:

- a) unităților de învățământ preuniversitar, pentru etapa pe școală;
- b) inspectoratelor școlare, pentru etapa locală (comună, oraș), județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv etapa regională/interjudețeană;
- c) DGETÎPG, DGÎSSEP și DGMRP/DM din cadrul MEN, după caz, pentru etapa națională, respectiv internațională, în cazul în care aceasta se desfășoară în România.

(2) Comisia județeană de organizare și desfășurare a olimpiadei și Comisia centrală a olimpiadei vor fi alcătuite conform prevederilor **Ordinului nr. 3015/08.01.2019** pentru modificarea și completarea anexei nr. 1 a Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Atribuțiile specifice comisiilor sunt cele specificate în **Ordinului nr. 3015/08.01.2019** pentru modificarea și completarea anexei nr. 1 a Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Evaluarea la etapa județeană se va face conform procedurii MEN.

(5) La etapa națională, evaluarea vizează atât calitatea portofoliului județului, cât și punctajul obținut la lucrarea scrisă elaborată în echipă.

(6) Evaluarea este realizată de două subcomisii, pentru evaluarea portofoliului și pentru evaluarea lucrărilor de la proba scrisă.

(7) Pentru asigurarea obiectivității evaluării, fiecare subcomisie este alcătuită atât din profesori care predau în mediul rural cât și din profesori/inspectori care predau în mediul urban, în număr egal.

(7) Punctajul maxim acordat este 100 de puncte la portofoliu și de 100 de puncte la proba scrisă.

(8) Punctajul final se calculează ca sumă a punctajelor acordate de fiecare dintre cele două subcomisii (în total, 200 de puncte).

Capitolul IV Selecția elevilor și norma de reprezentare

Art. 8. (1) Norma de reprezentare la etapa județeană va fi stabilită de comisia județeană de organizare și desfășurare a olimpiadei și comunicată din timp fiecărei școli gimnaziale din mediul rural.

(2) La etapa județeană, în urma evaluării, se comunică rezultatele, prin afișarea, pe clase, în ordine alfabetică.

(3) Rezultatele finale se afișează în ordine valorică, pe clase, stabilindu-se astfel și validându-se, de către comisia județeană, componența lotului olimpic reprezentativ al județului, pentru etapa națională.

(4) La etapa națională a olimpiadei, din fiecare județ va participa câte un echipaj alcătuit din 4 elevi (câte un elev pentru fiecare clasă gimnazială, primul din ierarhia clasei, stabilită în urma etapei județene a olimpiadei).

(5) Din județele cu școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale, va participa încă un echipaj reprezentativ.

Art. 9. Fiecare comisie județeană are obligația să transmită județului organizator al etapei naționale, în termen de 10 zile de la finalizarea etapei județene, baza de date privind elevii calificați pentru a participa la etapa națională, precum și informațiile privind profesorul însoțitor.

Capitolul V Premiera

Art. 10. (1) La toate etapele anterioare etapei naționale, în vederea premierii, ierarhia concurenților se stabilește în ordinea descrescătoare a punctajelor finale individuale obținute.

(2) La etapa națională, punctajul final se calculează ca sumă a punctajelor obținute la proba de portofoliu și la proba scrisă.

(3) La etapa națională, la fiecare secțiune, se acordă câte 3 premii colective (de regulă un premiu I, un premiu II și un premiu III) și un număr de mențiuni reprezentând cel mult 15% din numărul județelor participante, cu respectarea strictă a ierarhiei valorice.

Art. 11. (1) Premiile și mențiunile se acordă de către MEN, cu respectarea legislației în vigoare.

(2) Fiecare comisie județeană, respectiv Comisia Centrală elaborează criteriile de acordare a premiilor speciale, la nivel județean, respectiv la nivel.

(3) Societățile științifice, asociațiile profesionale, universitățile, organizațiile minorităților naționale din România sau din străinătate, autoritățile locale sau sponsorii pot acorda premii speciale elevilor performanți.

(4) Premiile speciale pot fi în bani, cărți, obiecte de birotică și papetărie, excursii, tabere, atât în țară, cât și în străinătate etc. și sunt însoțite de diplome acordate de societăți științifice, asociații profesionale, universități, autorități locale sau alți sponsori, conform prevederilor legale.

Capitolul VI Dispoziții finale

Art. 12. (1) Elevii participanți la etapa națională vor beneficia de pregătire, la nivel județean, care va consta în elaborarea portofoliului, cu respectarea temei anunțate a ediției din fiecare an, conform precizărilor din anexa la prezentul regulament.

(2) După stabilirea listei elevilor care participă la etapa națională, inspectorii de specialitate vor organiza, la nivelul inspectoratului școlar, o întâlnire cu echipajul, cu profesorii însoțitori și cu părinții elevilor, în vederea instruirii acestora.

(3) Echipajul fiecărui județ va fi însoțit la etapa națională de către un profesor, de regulă cel care a fost desemnat de către inspectorul de specialitate să pregătească elevii pentru elaborarea portofoliului;

(4) Elevii participanți la fiecare etapă a olimpiadei vor avea asupra lor carnetul de elev cu fotografie, ștampilat pentru anul școlar în curs, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității.

(5) Elevii participanți la etapa națională a olimpiadei vor avea asupra lor și avizul epidemiologic eliberat de medicul de familie, cu cel mult 48 de ore înainte de începerea competiției.

Art. 13. Profesorul delegat pentru a însoți elevii la etapa națională răspunde de supravegherea acestora pe toată perioada desfășurării olimpiadei.

Art. 14. (1) În cazul în care familia unui elev dorește să-l însoțească la etapa națională, inspectorul de specialitate va solicita părinților o declarație pe propria răspundere, prin care aceștia iau la cunoștință programul olimpiadei și își asumă respectarea acestuia, precum și supravegherea elevului.

**Director,
Alexandru SZEPESI**

**Inspector General,
Mina-Maria RUSU**

Anexa la Regulamentul specific privind organizarea și desfășurarea olimpiadei naționale UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ pentru elevii din mediul rural (școli gimnaziale)

Scopul acestei olimpiadei este de a crea elevilor din mediul rural un spațiu deschis al cunoașterii, prin conștientizarea faptului că între discipline, granițele sunt flexibile și cuprind o zonă de interferență, în care se găsesc conținuturile care pot fi abordate deopotrivă din perspectiva de cunoaștere dată de fiecare dintre disciplinele de studiu. În acest sens, Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC) conturează, „profilul de formare european” structurat pe domenii de competențe-cheie: *Comunicare în limba maternă, Comunicare în limbi străine, Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii, Competența digitală, A învăța să înveți, Inițiativă și antreprenoriat, Sensibilizare și exprimare culturală.*

Olimpiada dorește să asigure șanse egale pentru elevii din mediul rural în privința accesului la o carieră de succes, ca urmare a parcurgerii traseului școlar, raportându-se la modele.

Tema portofoliului pentru anul școlar 2018-2019, Anul Cărții, este: **CARTE ROMÂNEASCĂ DE ÎNVĂȚĂTURĂ** (despre personalități, autori de carte de beletristică sau științifică, tehnică etc., născuți în mediul rural din județ)

A. Structura portofoliului pentru etapa națională: *

Proba are drept scop raportarea la modele, crearea unor repere valorice locale pentru evoluția elevilor. Prin elaborarea portofoliului, elevii din mediul rural vor cunoaște mai bine valoarea școlii pentru formarea și dezvoltarea personalității creatoare a ființei umane și vor înțelege că, indiferent din ce mediu provine, un elev dotat poate deveni o personalitate marcantă a epocii sale.

a. Dimensiuni: maximum 10 pagini, format A4, TNR 12, la 1,5 rânduri, text (cel puțin 60% din economia protofoliului) însoțit de imagini.

b. Conținut: Portofoliul va fi realizat ca urmare a documentării privind oameni de seamă din zona geografică sau din județul de origine, care au contribuit la dezvoltarea orizontului cunoașterii. Portofoliul poate prezenta una sau mai multe personalități locale, după modelul studiului monografic, adaptat la nivelul gimnaziului. Se va accentua asupra traseului școlar al personalității prezentate, cu precizarea momentului care i-a favorizat afirmarea. Elevii vor prezenta succint opera personalității/personalităților și contribuțiile la dezvoltarea universului cunoașterii la nivel național sau internațional.

B. Proba scrisă (cu durata de 2 ore)

1. Subiectul la etapele pe **comună și județeană** are următoarea structură:

Partea I cuprinde cinci itemi prin care se evaluează competențele specifice la limba și literatura română. Textul-suport este un text sau fragment de text literar, selectat cu respectarea particularităților de vârstă ale elevilor și a programei școlare la fiecare clasă.

Punctajul maxim acordat - 20 puncte (câte 4 puncte pentru fiecare item).

Partea a II-a cuprinde cinci itemi prin care se evaluează universul cunoașterii la nivel de cultură generală. Textul-suport este un text nonficțional (nonliterar) în conformitate cu programa școlară. Punctajul maxim acordat - 20 puncte (câte 4 puncte pentru fiecare item).

Partea a III-a cuprinde șase itemi care evaluează competențele deținute de elevi privind scrierea despre textul nonliterar sau imaginativă. Primii patru itemi vizează competența de receptare a mesajului scris (text nonfincțional), iar următorii doi itemi vizează competența de producere de text (fincțional sau nonfincțional). Prin identificarea și prelucrarea informațiilor din textul-suport (text nonfincțional/nonliterar), elevii vor răspunde unor întrebări de logică și cultură generală (cu respectarea particularităților de vârstă) conform programelor școlare, după modelul testărilor internaționale.

Punctajul maxim acordat - 50 de puncte (câte 5 puncte pentru fiecare din primii patru itemi și câte 15 puncte pentru fiecare din ultimii doi itemi) 10 puncte se acordă din oficiu.

Total – 100 de puncte

*Subiectele se elaborează pe clase și respectă programele și particularitățile de vârstă ale elevilor.

2. Subiectul la etapa națională este adresat echipajului și are durata de 2 ore. Acesta are următoarea structură și constă în elaborarea răspunsurilor, în echipă:

Partea I cuprinde zece itemi prin care se evaluează universul cunoașterii la nivel de cultură generală. Textul-suport este un ficțional (literar)/ nonfincțional (nonliterar) în conformitate cu programele școlare. La elaborarea răspunsului, elevii se vor consulta, iar scrierea acestuia va fi făcută de către elevul desemnat ca raportor al echipajului.

Punctajul maxim acordat - 40 de puncte (câte 4 puncte pentru fiecare item).

Partea a II-a cuprinde cinci itemi care evaluează competențele deținute de elevi privind scrierea despre textul nonliterar sau imaginativă.

- Primii patru itemi vizează competența de receptare a mesajului scris (text nonfincțional), iar ultimul item vizează competența de producere de text ficțional. Prin identificarea și prelucrarea informațiilor din textul - suport, elevii vor răspunde unor întrebări de logică și cultură generală (cu respectarea particularităților vârstei elevilor de gimnaziu) conform programelor școlare, după modelul testărilor internaționale.

- Ultimul item (secvența de text ficțional) va solicita elaborarea unui text imaginativ după metoda creațiilor cu mai mulți autori, practică aplicată în beletristica actuală (O creație și mai mulți autori).

Punctajul maxim acordat - 50 de puncte (câte 5 puncte pentru fiecare din primii patru itemi și 30 de puncte pentru ultimul item)

10 puncte se acordă din oficiu

Total – 100 de puncte

În spiritul formării competențelor-cheie, prin abordarea inter- și transdisciplinară a conținuturilor disciplinare, olimpiada își propune să stimuleze elevii capabili de performanță din clasele gimnaziale din mediul rural, în vederea accesului la cunoașterea complexă.

INSPECTOR GENERAL,

Mina-Maria RUSU